

Psykolog på barn- och ungdomsmedicinsk mottagning, Södra Älvsborgs Sjukhus - funktionsbeskrivning

Sammanfattning

I dokumentet beskrivs uppdraget för psykologerna på barn- och ungdomsmedicinsk mottagning, SÄS, i syfte att tydliggöra arbetsuppdraget.

Förändringar sedan föregående version

I denna version har ändring gjorts under rubrik ”Psykologens ansvar när det gäller patientrelaterat arbete”. En mening är borttagen som handlade om att det skulle vara en uppdelning mellan kurator och psykolog gällande närvaro i de olika medicinska teamen i det psykosociala teamet.

En ändring även gjord under rubrik ”Psykologens ansvar när det gäller yrkesspecifikt arbete och administration”. Under första punkten är det borttaget att psykolog ska delta i det psykosociala teamet.

Förutsättningar

- Psykolog är ett legitimationsyrke med en femårig universitetsutbildning som ger psykologexamen samt därefter ett års praktisk tjänstgöring (PTP). Legitimationen ger psykologen möjlighet att arbeta i självständig ställning och kan hållas ansvarig i sin yrkesutövning. På barnmottagningen finns två specialisttjänster för psykologer. Färdiga specialister erhåller specialisttjänster med uppdrag enligt karriärutvecklingsmodellen inom Västra Götalandsregionen och har 20 % av sin arbetstid avsatt för uppgifter kopplat till specialistuppdraget. Legitimerade psykologer erbjuds STP-tjänst med 20% av tjänsten avsatt för specialisering inom relevanta områden. Enheten eftersträvar även att ha en PTP-psykologtjänst.

- Psykologen arbetar i enlighet med de lagar och regler som styr hälso- och sjukvården. Utifrån arbetet på barnmottagning innebär det också att iaktta de nationella och regionala riktlinjerna kring barnmedicinsk vård på specialistnivå samt mottagningsspecifika rutiner.
- Psykologen arbetar utifrån evidensbaserad praktik vilket innebär att utgå från bästa tillgängliga kunskap tillsammans med professionell expertis för området samt med ett patient- och familjecentrerat förhållningssätt.
- Psykologtjänsterna är placerade på barn- och ungdomsmedicinska mottagningen, SÄS, men har uppdrag även mot neonatalavdelningen, barndagvården samt barnavdelningen.

Genomförande

Psykologens ansvar när det gäller patientrelaterat arbete

- Mottagningens patienter är ett gemensamt ansvar. I praktiken fördelas ärendena i huvudsak utifrån teamfördelning mellan de bägge psykologtjänsterna. Psykologtjänsterna är fördelade så att ena tjänsten har utredning som huvuduppdrag och den andra tjänsten har behandling som huvuduppdrag. Den enskilde psykologen ansvarar för de patienter som är aktuella inom de team hen arbetar i, men enskilda patienter kan dock behöva fördelas på ett annat sätt vid behov (exempelvis vid snedfördelad väntetid).
- Psykologen deltar i de team som hen har huvudansvar för som representant för psykologiskt kunnande. Det gäller frågor som rör fördelning av patienter, att redogöra för genomförda insatser och i den fortsatta planeringen av patienters vård. Vid behov sker också deltagande i andra team, t ex för att rapportera utredning eller behandlingsinsats. För en del av verksamheten är uppdraget på konsultbasis och psykologen medverkar då ej på teamkonferenser rutinmässigt utan enbart vid behov.

Psykologens ansvar när det gäller yrkesspecifikt arbete och administration

- Deltagande i psykologmöten på barnmedicinmottagningen, SÄS.
- Att utföra administrativa uppgifter fördelade inom gruppen; såsom att föra protokoll vid möten, införskaffa arbetsmaterial i form av testblanketter och digitala test, arkivering av psykologutredningar, föra in resultat i nationella register o s v.
- Att utifrån yrkeserfarenhet handleda psykologkandidat samt PTP-psykolog.

Psykologens ansvar när det gäller mottagnings- arbete och deltagande i utbildnings- och utvecklingsarbete

- Deltagande i APT-möten samt organisationsdagar vid barn- och ungdomsmedicinska mottagningen, SÄS.
- Att ge konsultation inom verksamheten.
- Att medverka i interna utbildningar.
- Att delta i förbättrings/utvecklingsarbeten inom kliniken.
- Att medverka i forskningsprojekt inom verksamheten.
- Att medverka inom regionala eller nationella utvecklingsarbeten.

Patientrelaterat arbete

Generellt så erbjuds behandling till barn och deras anhöriga då någon av följande kriterier är uppfyllda:

1. Barnet följs medicinskt på sjukhuset och där psykologiska faktorer påverkar behandlingsutfallet eller kvaliteten i mötet med vården.
2. Barnet eller dess anhöriga upplever sänkt psykiskt välbefinnande av **lindrig till måttlig grad** som uppkommit av eller påverkar den medicinska sjukdomen som är under utredning eller behandling på barnkliniken.
3. Behandlingsarbete sker planerat. Tid erbjuds i regel inom 30 dagar.

Behandling ska ej erbjudas då följande situationer föreligger

1. Barnet har avslutats på kliniken och inte längre följs för sin sjukdom.
2. Barnet följs på kliniken, men inte för den sjukdom som behandlingen efterfrågas för.
3. Barnet följs primärt på Regionhälsans barn- och ungdomsmedicinska mottagning eller vårdcentral, då ska psykologkontakt även ske där.
4. Patienten följs primärt på habiliteringen eller på barn- och ungdomspsykiatri (BUP), då ska psykologkontakt även ske där (undantag kan göras för problematik som specifikt berör den somatiska sjukdomen som barnet följs för).
5. Den psykiska ohälsan bedöms vara måttlig till svår. Remiss går då till lämplig instans, t. ex. BUP. Psykolog på barn- och ungdomsmedicinska mottagningen, SÄS, bedriver ej akut verksamhet. Vid behov kan dock samverkan ske kring dessa patienter.
6. Barnet är mellan 0 till 6 år och problematiken främst innefattar generell beteendeproblematik samt svårigheter i föräldrarollen. Då rekommenderas kontakt med mödra- och barnhälsovården (MBHV) och barnavårdscentralen (BVC).

Psykologutredning är aktuellt i ärenden som uppfyller något av följande kriterier

1. Vid specifika nyckelåldrar för barn som följs inom det utvidgade neonatala uppföljningsprogrammet.
2. Vid specifika nyckelåldrar för barn som följs inom hjärtebarns-uppföljningsprogrammet.
3. Barn som utreds för motorisk-neurologisk problematik inom BNUT, och där det finns behov av utvecklingsbedömning. Om barnet följs på habiliteringen ska dock kognitiv bedömning ske där.
4. Barn som följs inom BNUT och är i behov av neuropsykologisk bedömning vid t.ex. komplex epilepsi.
5. Övriga komplexa ärenden aktuella inom de barnmedicinska teamen där utvecklingsbedömning/kognitiv bedömning är relevant för planering av insatser i vården.

Utredning ska inte erbjudas då följande situationer föreligger

1. I de fall huvudfrågeställningen är neuropsykiatrisk diagnos. Vid misstanke om NP-problematik ska remiss skickas till BUP för fördjupad utredning och diagnossättning, alternativt hänvisas till vårdcentral.
2. I de fall barnet ej följs inom BNUT och är i behov av kognitiv kartläggning/utvecklingsbedömning. Detta ska göras av annan vårdgivare, exempelvis skola eller BVC.

Kvalitetssäkring

- För att efterleva krav som finns på en specialistenhet är det av vikt att psykologerna fortlöpande utvärderar sitt arbete, håller sig uppdaterad kring relevanta arbetsmetoder och forskningsrön samt ges möjlighet till fortbildning. Det sker dels genom:
 - Deltagande i handledning. Dessutom förväntas den enskilde psykologen efterfråga kollegial handledning när behov finns kring specifika patienter.
 - Deltagande i kurser och konferenser relevanta för den yrkesspecifika kompetensen och för mottagningens patientgrupper.
 - Specialistkurser/utbildning eller doktorandstudier där kompetensutvecklingsplan utformas tillsammans med närmsta chef och utifrån verksamhetens behov.

Dokumentinformation

Innehållsansvariga

Sara Anell, specialistpsykolog, barn- och ungdomsmedicinsk mottagning,
SÄS

Elsa Trenning, specialistpsykolog, barn- och ungdomsmedicinsk mottagning,
SÄS

Maria Juhlin, vårdenhetschef, barn- och ungdomsmedicinsk mottagning, SÄS

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Barn- och ungdomsklinik

Innehållsansvar: Sara Anell, (sarbe18), Specialistpsykolog

Granskad av: Elsa Fransson Bona, (elsbo), Överläkare

Godkänd av: Karolina Andersson, (karan56), Verksamhetschef

Dokument-ID: SAS9003-1367181295-678

Version: 2.0

Giltig från: 2025-05-27

Giltig till: 2027-05-09